

6. BÖLÜM

DANIŞTAY KARARI UYGULANIYOR

- **BELEDİYE BAŞKANININ İNŞAATINDA YASALAR GEÇERLİ OLMUYOR**
- **AVUKATLIĞIN SIKINTILI YÖNLERİ**
- **ÖMER AN'IN APARTMANININ ELEKTRİK VE SUYU KESİLİYOR**
- **KARARIN UYGULANMASINDA HOŞGÖRÜ**

6. BÖLÜM

DANIŞTAY KARARI UYGULANIYOR

1970 yılında, avukatlığımın ilk aylarında yazıhaneme manifaturacı Ali VELİOĞLU geldi. Arslanlar'da Belediye Başkanı Ömer AN tarafından yaptırılan inşa halindeki apartmanın giriş kapısının, binanın ana yola bakan cephesinde olmadığını; hemen inşaata bitişik, kendilerine ait bahçe kapısından girildikten sonra, yine kendilerine ait bahçe yolundan geçilerek apartmana girecek şekilde kapı yeri bırakıldığını, zemin kattaki fırının bodrumundan da yine kendilerine ait bahçe yoluna açılan ayrı bir kapı bulunduğunu ve apartmanın saçağının da, yine kendilerinin bahçe yolunun üzerinde, taşkın inşaat biçiminde olduğunu bildirerek, bu konuda hukuksal yardım istedi. Anlatılanlara ve yerinde yaptığım incelemede, yasalara uygun olmayan bir inşaatın devam ettiğini gördüm.

Söz konusu inşaat, Belediye Başkanı'nın eşleri Hanımefendinin mülkiyetindeki bir taşınmaz üzerinde yapılıyordu. Belediye Başkanlığı'na bir ihtarname gönderilerek, söz konusu inşaatın durdurulmasının veya Belediyece verilen inşaat ruhsatında ve inşaat planında gerekli değişiklikler yapılmasının, aksi takdirde yasal yollara başvurulacağını bildirilmesinin uygun olacağını düşündüm. Bu aşamada avukat olarak devreye girmek gereksizdi; hazırladığım ihtarname metnini Ali VELİOĞLU'na verdim; Noter aracılığıyla Belediye'ye gönderilmesini söyledim.

Birkaç gün sonra Ömer AN, yazıhaneme geldi, *“Belediye'ye benim inşaatla ilgili bir ihtarname gönderildi; kime yazdırıldığını araştırıyorum”* dedi. *“Sen mi yazdın”* diye sormadı. Ben de, çiçeği burnunda bir avukat olarak, doğru ya da yanlış, Belediye Başkanı'ndan çekindiğim için olsa gerek, *“ben yazdım”* diyemedim.

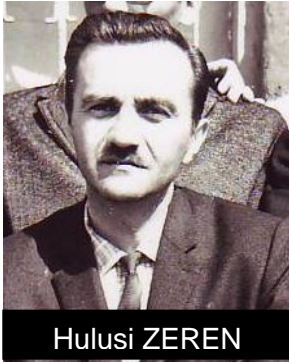
• BELEDİYE BAŞKANIN İNŞAATINDA YASALAR GEÇERLİ OLMUYOR

Bir süre sonra Ali VELİOĞLU tekrar gelerek, ihtarnamenin hiçbir işe yaramadığını söyledi, ne yapılmak gerektiğini sordu. İdari yargıya dava açmaktan başka çare yoktu. O dönemde yurt düzeyinde İdare Mahkemeleri bulunmadığından, kamu idarelerinin her türlü eylem ve işlemi hakkında Danıştay'a idari dava açmak gerekiyordu. Binaya girerken içinden geçilen bahçe, Ali VELİOĞLU'nun eşine ait olduğu için, Hanımefendinin avukatlığını üstlendim. Yasal süresi içerisinde, Belediye Başkanlığı aleyhine, Belediye Başkanının eşine ait inşaat ruhsatının iptali isteminin yerine getirilmemesine ilişkin Belediye işleminin iptali amacıyla dava açtım. *“Yürütmeyi durdurma”* isteminde de bulundum.

Duruşmalı olarak yapılan yargılama sırasında, Danıştay 6. Dairesi “*yürütmeyi durdurma*” kararı verdi; Belediye bu karara uymadı. Dava devam etti; iki yıl kadar sonra iptal kararı verilerek dava sonuçlandı. Belediye'nin “*karar düzeltme*” istemi de reddedildi. Danıştay kararları uygulanmadığı gibi, dava süreci içinde inşaat da bitirildi. Danıştay kararına uyularak inşaat ruhsatının iptali veya inşaat planının değiştirilmesi bir tarafa, iskan ruhsatı da verildi. 1973 yılı sonundaki Belediye seçimlerinden önce, Ömer AN, yeni apartmanın bir katına yerleşti, diğer katlarını da kiraya verdi.

● AVUKATLIĞIN SIKINTILI YÖNLERİ

Danıştay'da görülen bu davada üstlendiğim avukatlık görevi ve davayı kazanmış olmam nedeniyle Ömer AN, bana kızgın ve kırgındı. Ben de O'nun, hukuk tanımaz davranışlarını hep kınıyordum. Böylece kendisiyle ilişkilerimiz, siyasal görüş farklılığından değil, bu dava nedeniyle ve Belediye seçimlerindeki siyasal çekişmelerin çok öncesinde kesilmiş oldu. Oysa, avukatlığa başlayacağım sırada kendisiyle görüşmüş; benim gibi aile kökeni itibarıyla Akçasu Mahallesi'nden olduğunu anlatmış, ailelerimizin büyüklerinden bahsetmiş, bir sorunum olursa kendisine gelmemi söylemişti.

Hulusi ZEREN

Ömer AN döneminin Belediye Başkanı ve 1973 seçimlerinden sonra da AP'li Belediye Meclis Üyesi Hulusi ZEREN'den, 2000'li yılların başındaki bir görüşmemizde, Safranbolu'ya gelip avukatlığa başladığımda, Ömer AN'ın benden bahisle, “*bu çocuk, görürsünüz ileride Belediye Başkanı olur*” dediğini de, yıllar sonra öğrenecektim.

Aslında küçük yerlerde avukatlık yapanlar, büyük kentlerdekilere göre çok farklı bir konumdadır. 1970'li yıllar başında, 15.000 dolayında nüfusu olan Safranbolu gibi küçük kentlerde herkesin birbirini tanıması, aile ilişkileri, dostluk ve arkadaşlık gibi nedenler, avukat olarak davalarının üstlenilmesi için başvuran kimi kişilerin, bu istemlerinin kabul edilmemesini gerektirebilir. Nitekim, ben de avukatlığım sırasında kimilerinin avukatlığını, hasımları olan kişilerin okul arkadaşım, mahallelim, akrabam veya baba dostu olmaları gibi nedenlerle kabul edemiyordum.

Belediye Başkanı'nın kişisel yararına uygun olan, ancak yasal olmayan Belediye Başkanlığı işlemine ilişkin davayı da aynı nitelikte görüp, Ali VELİOĞLU'nun avukatlığını üstlenmemeli miydim? O gün de, bugün de şu kanıdayım ki, Sayın VELİOĞLU'nun davası farklıydı; o davada iki kişinin karşılıklı çekişmesi değil, hukuk devleti içinde yer alan bir kamu idaresinin, o idarenin en üst yöneticisini doğrudan ilgilendiren bir olaydaki hukuk dışı tutumu söz konusuydu, Bu nedenle davayı üstlendim, kazandım; ancak ne var

ki, alınan yargı kararının ben Belediye Başkanı olmadan önce, Belediye yönetimi tarafından uygulanmasını sağlamada başarılı olmadım.

● ÖMER AN'IN APARTMANININ ELEKTRİK VE SUYU KESİLİYOR

Belediye Başkanı olduktan bir süre sonra, 1974 yılı Mayıs ayı içerisinde olabilir; Ali VELİOĞLU, Belediye'ye verdiği bir dilekçeyle, Danıştay kararının uygulanmasını istedi. Böylece avukat olarak aldığım bir kararı, Belediye Başkanı olarak uygulamak gibi, hiç de hoş olmayan ilginç bir konumum oluyordu. En önemlisi, yeni Belediye Başkanı olarak, eski Belediye Başkanının inşaatına ilişkin yargı kararını uygularken, yanlış anlaşılmaktan korkuyordum. Ama çaresizdim, hukuku uygulamak durumundaydım; Anayasasında, hukuk devleti ilkesine yer verilen bir ülkede yaşıyorduk.

Dilekçeyi Belediye Encümeni'ne havale ettim; Encümen'de oybirliğiyle, Danıştay kararı gereğince Ömer AN'ın oturduğu binanın iskan ruhsatının iptaline, inşaat ve dolayısıyla iskan, yasalara uygun olmadığından, iskanla birlikte bağlanan elektrik ve suyun kesilmesine karar verildi. Hem elektrik ve hem de su işletmelerinde amir konumundaki Osman Usta'yı (GÜLAY) çağırdım; Belediye Encümeni kararını bildirerek, yerine getirmesini istedim." *Pekiyi*" diyerek dışarı çıktı ve hemen tekrar içeri girdi. "*Ben yazılı emir isterim*" dedi. Çok haklıydı, eski Başkanının apartmanına ait Belediye Encümeni kararını uygulaması için kendine yazılı olarak tebliğ ettim. Osman Usta deneyimliydi; Belediye Başkanı hukukçu da olsa, bunu akıl edememişti.

Arslanlar'daki inşaatı sorunlu apartman

Ömer AN'ın Arslanlar'daki, yanda bir fotoğrafına yer verilen apartmanının elektrik ve suyunun kesilmesi Safranbolu'da büyük yankı yarattı. Apartmanın bir katında yeni evlenen Avukat Fatma (Toker) ATEŞ oturuyordu. Babası emekli öğretmen Emin TOKER, Emin Amca olarak çok saygı duyduğum bir kişiydi. Ağabeyi Alpay TOKER, Akçasu ve Kayarlı'dan mahalle ve okul arkadaşım olarak çok yakınımdı. Emin Amca'nın, "*Bir süre sonra doğum yapacak olan Fatma'nın evinin elektrik ve suyunu Kızıltan kesmemeliydi*" dediğini duymuş ve bana çok kızdığını öğrenmişim. Aslında amaç başkaydı ama, uygulamadan gerçek sorumlu ile

birlikte başkaları da mağdur oluyordu ve bu arada ister istemez, hiç hak etmese de Belediye Başkanı da suçlanıyordu.

• KARARIN UYGULANMASINDA HOŞGÖRÜ

Birkaç gün sonra Belediye'ye AN ailesinin avukatı Şemsettin AYKOL ile Belediyenin avukatı Veli Tefrik ERENER birlikte geldiler. Yapılan uygulama, Danıştay kararına uygun olmakla beraber, Ömer AN'ın çok güç durumda olduğunu söyleyerek, soruna birlikte bir çözüm bulalım dediler. Her ikisi de çok saygı duyduğum kişilerdi; benim karşı karşıya kaldığım güçlüğü de biliyorlar, yaptığım uygulamayı da hukukun gereği olarak görüyorlardı. Üç avukat tartıştık; fırının bodrumundan bahçeye açılan kapıyı tamamen kapatmak, bina saçağını kesmek; ancak Ali VELİOĞLU'na ait bahçe kapısından geçerek apartmana girişi sağlayan kapının kapatılmamak kaydıyla olaya bir çözüm getirilebileceği noktasında birleştik. Aslında, bunun dışındaki her türlü çözüm, binada geniş kapsamlı bir yıkıma yol açacaktı. Bu nedenle, Belediye olarak Danıştay kararını tümüyle değil, kısmen uygulayacaktık.

Böyle bir çözümü Sayın AN ailesi kabul ederse, binanın maliki Bayan AN'ın Noter'den bu konulara ilişkin beyan ve taahhütte bulunmasını ve noter belgesi geldiğinde konuyu Belediye Encümeni'ne sunacağımı söyledim. Aradan iki saat kadar bir zaman geçti; Başkanlık odasının kapısı vuruldu, içeriye ceketinin önünü ilikleyerek, elinde noter belgeleriyle Ömer AN girdi. Şaşırdım; hiç beklemiyordum, noterde hazırlanan taahhütnameyi avukat arkadaşlardan biri getirir sanıyordum. Hemen ayağa kalktım; saygıda kusur etmemeliydim. Yıllar sonra Ömer AN'la ilk kez karşılaşıyorduk ve ikimiz de heyecanlıydık. Belediye Başkanlığına kutladı, birlikte kahve içtik. Böylece barışmış da olduk; daha sonraki yıllar zaman zaman sıcak, zaman zaman siyasal açıdan çekişmeli ilişkilerimiz oldu. En son Ankara'da, vefatından bir süre önce, rahatsızlığı sırasında tedavi gördüğü hastanede ziyaret ettiğimi, kendisini rahmetle anarak anımsamaktayım.

Noterden onaylı taahhütnameyi Encümen'de görüştüğümüzde, Encümen'e, Belediye Meclisi'nden seçilen iki üye kabul etmedi. İlgililerin çaresizliğini ve Belediye Başkanının sıkıntılarını önemsemiyorlardı.. Davul başkasının omzundayken, tokmağı vurmak kolaydı. Benim ve Encümen'in Belediye birim amirlerinden oluşan diğer üyelerinin oyuyla ve oy çokluğuyla, bir önceki Belediye Encümen kararını geçersiz kılan yeni bir karar alınarak, Sayın AN ailesine ait binanın kesilen elektrik ve suyu yeniden bağlandı.

Bu son karara Sayın VELİOĞLU ailesi tepki gösterdi. Kendileri yönünden haklıydılar; ancak bağdaki üzümün tamamı yenilemese de, amaç yine de bağcıyı döğmek olmamalıydı. Sorunun o aşamaya gelmeden, bina iskana açılmadan önce, bilinen nedenlerle çözülememiş olması, sadece Sayın VELİOĞLU ailesi için değil; eski avukatları, yeni Belediye Başkanı için de bir talihsizlikti. Yeni Belediye Başkanının, vicdanının sesini dinlemesi ve hoşgörü göstererek takdir hakkını, çok zorlayarak da olsa, eski Belediye Başkanının lehine kullanması anlayışla karşılanmalıydı.